

בש"פ 2580/16 - מדינת ישראל נגד אביאל וואהל, ליאור גרינברג, עמרם (עמור) כהן, ניר דבח, אלון מימון, שי שמעון אשולי, רועי אשולי, יעקב קובי יום טוב

בבית המשפט העליון

בש"פ 2580/16

לפני:
המבקשת:
כבוד השופט צ' זילברטל
מדינת ישראל

נגד

המשיבים:

1. אביאל וואהל
2. ליאור גרינברג
3. עמרם (עמור) כהן
4. ניר דבח
5. אלון מימון
6. שי שמעון אשולי
7. רועי אשולי
8. יעקב קובי יום טוב

בקשה שניה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

ב' בניסן התשע"ו (10.4.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד אופיר טישלר; עו"ד קלאודיה בילנקה; עו"ד מוריה
גרין; עו"ד מיכאל כהן
עו"ד משה שרמן; עו"ד אורית בראל
עו"ד ירום הלוי
עו"ד יורם שפטל; עו"ד תמיר סננס
עו"ד דורון נוי
עו"ד שחר חצרוני

בשם המבקשת:
בשם המשיב 1 והמשיב 4:
בשם המשיב 2:
בשם המשיב 3:
בשם המשיבים 5-6:
בשם המשיבים 7-8:

החלטה

בקשה שנייה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בגדרה מבוקש להאריך את מעצרו של המשיבים בתשעים ימים, החל מיום 11.4.2016 או עד למתן פסק בת"פ 18058-05-15 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם. יצוין כי כתב האישום שהוגש נגד המשיבים, ביום 11.5.2015 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, כולל שבעה אישומים, המייחסים למשיבים ביצוע עבירות רבות, אשר יפורטו בהרחבה בהמשך. ביום 10.4.2016, בתום הדיון בבקשה הוארך מעצר המשיבים עד למתן החלטה בבקשה.

העבירות המיוחסות למשיבים

1. הבקשה דנא מוגשת בעניינם של שמונת המשיבים (להלן ביחד: המשיבים), אשר מואשמים בעבירות רבות, כלהלן:

המשיב 1 (להלן: וואחל או המשיב 1) מואשם בשלושה אישומים, בהם מיוחסות לו שלוש עבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ושלוש עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק.

המשיב 2 (להלן: גרינברג או המשיב 2) מואשם באישום אחד, בו מיוחסות לו שתי עבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק; ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק.

המשיב 3 (להלן: כהן או המשיב 3) מואשם באישום אחד, בו מיוחסות לו שתי עבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק; עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק; עבירה של החזקת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק; ועבירה של הצתה, לפי סעיף 448(א) לחוק.

המשיב 4 (להלן: דבח או המשיב 4) מואשם באישום אחד, בו מיוחסות לו שתי עבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק; ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק.

המשיב 5 (להלן: מימון או המשיב 5) מואשם בשלושה אישומים, בהם מיוחסות לו שתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק; עבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק; ועבירה של החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק.

המשיב 6 (להלן: שי אשולי או המשיב 6) מואשם באישום אחד, בו מיוחסות לו עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק; ועבירה של החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק.

המשיב 7 (להלן: רועי אשולי או המשיב 7) מואשם בשלושה אישומים, בהם מיוחסות לו עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (רצח), לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 300(א)(2) לחוק; עבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא לחוק; עבירה של סחיטה בכוח, לפי סעיף 427(א) סיפא לחוק; עבירה של היזק בחומר נפץ, לפי סעיף 452 בצירוף סעיף 454 לחוק; עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (סחיטה בכוח וסחיטה באיומים), לפי סעיף 499(א) לחוק; ועבירה של הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(ב) לחוק.

המשיב 8 (להלן: יום טוב או המשיב 8) מואשם בשני אישומים, בהם מיוחסות לו עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (סחיטה בכוח וסחיטה באיומים), לפי סעיף 499(א) לחוק; עבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא לחוק; עבירה של סחיטה בכוח, לפי סעיף 427(א) סיפא לחוק; עבירה של היזק בחומר נפץ, לפי סעיף 452 בצירוף סעיף 454 לחוק; ועבירה של שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק.

כתב האישום - רקע

2. כפי שעולה מהמתואר בכתב האישום, בתקופות שונות, וכן בתקופה כלפיה מתייחס כתב האישום, המשיבים פעלו יחד, במסגרת מאורגנת, באופן שיטתי ומתמשך, כשתכלית פעילותם הייתה ביצוע עבירות פליליות, וזאת תחת "פיקודו" של שי מוסלי (להלן: מוסלי), אשר עמד בראש היררכיית הפיקוד של הקבוצה במסגרתה פעלו כלל המשיבים. וואהל היה יד ימינו של מוסלי, כך שסייע בהכוונת פעולותיהם של יתר המשיבים ובפיקוח עליהם, והכל תוך מתן דיווחים שוטפים למוסלי. המשיבים, מוסלי ואחרים נהגו להיפגש במקומות מפגש קבועים, ביניהם מסעדת "פינת הקבב" בשכונת התקווה, בתל-אביב.

להשלמת התמונה, יצוין כי החל מספטמבר 2011, חברו ש' ו-א.א. למוסלי, למשיבים ולאחרים, והחלו ליטול חלק פעיל בפעולות הפליליות השונות של מוסלי. ביום 18.11.2013 נרצח ש' בדרום אפריקה. במהלך חודש ספטמבר 2013 נערך "הסכם עד מדינה" בין א.א. (להלן: עד המדינה) לבין משטרת ישראל, וזאת בנוגע, בין היתר, לעבירות שיפורטו להלן.

3. ביום 9.10.2011, אבי דוד (להלן: דוד), אשר היה בקשרי חברות הדוקים עם המשיבים, נרצח בבתי-ים. מוסלי, המשיבים 1-7 ואחרים חשדו כי האחראים לרצח של דוד הם מוטי חסין או שלומי ניאמצ'יק, או מי מטעמם, והחליטו לנקוט בפעולת נקמה נגד השניים ונגד המקורבים להם, אשר תגרום למותם. כחודש לאחר הרצחו של דוד, נערך מפגש מאחורי מסעדת "פינת הקבב", ובו נכחו מוסלי, מימון, שי אשולי, רועי אשולי, א.א. ו-ש'. במהלך מפגש זה, ציין מוסלי "יעדים לחיסול", ביניהם דניאל סמארה (להלן: סמארה) ובר כהן. בהמשך, במועד שאינו ידוע למבקשת, ערכו מוסלי, וואהל וגרינברג בירורים אודות האפשרות לפגוע במי מהיעדים לחיסול

תמורת תשלום.

האישום הראשון

4. האישום הראשון (מיוחס לוואהל ולגרינברג) עוסק בפרשת רציחתו של בר כהן. כעולה מכתב האישום, במועד שאינו ידוע למבקשת, קשרו מוסלי, וואהל וגרינברג קשר ביניהם להביא למותו של בר כהן. ביום 24.1.2012 התקשר ש' לגרינברג, והשניים סיכמו כי ש' יבוא לקחת מגרינברג אקדח, אותו כינו במילת הקוד "בובה קטנה". ביום 29.1.2012 גרינברג התקשר לדבח, כאשר הראשון ביקש לשאול את אפוד המגן שהיה ברשות דבח, וזאת תוך שימוש במילת הקוד "מעיל". דבח השיב, כי ה"מעיל" נמצא ברכבו של "החבר", והפנה את גרינברג אל "החבר". בלילה שבין 29.1.2012 לבין 30.1.2012 שלח גרינברג לוואהל מספר מסרונים, ולאחר מכן כיבה את מכשיר הטלפון עד ליום המחרת בשעות הצהריים.

בשעה 1:00 לערך בליל 30.1.2012, שהה בר כהן בגינה ברחוב מבצע סיני 20, בבת-ים, כשהוא לבוש אפוד מגן. באותה שעה, גרינברג, ש' ו/או אחרים הגיעו למקום וירו מספר קלעים לעבר בר כהן, וזאת בכוונה תחילה לגרום למותו. גרינברג, ש' ו/או האחרים ביצעו את הירי על דעתם של מוסלי ושל וואהל. הכדורים פגעו, בין היתר, בראשו של בר כהן ובבית החזה שלו, פגיעות שהביאו למותו. הירורים נמלטו מן המקום מיד לאחר הירי.

ביום 2.2.2012, בשעות הערב, סיכמו מוסלי, המשיבים, עד המדינה ו-ש' להיפגש בביתו של עד המדינה בתל-אביב. בסמוך לשעה 23:00 באותו יום, הגיעו לביתו של עד המדינה מוסלי, וואהל, גרינברג, דבח, מימון, שי אשולי, רועי אשולי ואחרים, והם שהו שם, ביחד ולסירוגין, עד לשעה 3:30 לפנות בוקר לערך ביום 3.2.2012. שם, בנוכחות עד המדינה, אישר וואהל בפני מוסלי כי ניתן להעביר לידי גרינברג סכום של 50,000 דולר במזומן בגין "העבודה של בר כהן", לדבריו של וואהל. בסמוך לאחר מכן, העביר מוסלי לידי גרינברג את הסכום האמור.

האישום השני

5. האישום השני (מיוחס לוואהל, לכהן, לדבח, למימון ולרועי אשולי) הוא בעניין רציחתם של סמארה ושל אוהד פרנקו (להלן: פרנקו). על-פי האמור בכתב האישום, במועד שאינו ידוע למבקשת, קשרו מוסלי, וואהל, כהן, דבח, מימון ורועי אשולי קשר לגרום למותם של פרנקו ושל סמארה. על כן, במהלך חודש ינואר 2012 ערכו מוסלי ווואהל בירורים לגבי האפשרות לפגוע בפרנקו ובסמארה, וזאת תוך קביעת סכומים אותם יהיו מוכנים לשלם עבור ביצוע תרגיל שיביא למותם של השניים, או מי מהם. תרגיל זה כונה "כיפה אדומה". ביום 27.12.2011 נפגשו מוסלי, מימון, רועי אשולי ועד המדינה במסעדת "פינת הקבב". במהלך פגישה זו, הורה מוסלי לרועי אשולי להישאר במסעדה ולהשגיח על הטלפונים הניידים של כולם, על-מנת לטשטש את קידום התכנית להביא למותם של פרנקו ושל סמארה. מוסלי, מימון ועד המדינה נסעו מהמסעדה לראשון לציון, ושם הצביע מוסלי על ביתו של סמארה.

במסגרת אותו קשר, קישר מימון בין המשיבים לבין אחד, ש.מ., שהיה בקשרי ידידות עם פרנקו וסמארה, וזאת למטרת העברת מידע עדכני אודות פרנקו וסמארה אשר יסייע בביצוע התכנית להביא למותם. בפגישה בין מוסלי, מימון, עד המדינה ו-ש.מ. במסעדת "פינת הקבב", שמועדה אינו ידוע למבקשת, סוכם על העברת המידע אודות פרנקו וסמארה. במהלך פגישה זו, שי אשולי ורועי אשולי

המתנינו ברכב מחוץ למסעדה, כאשר מוסלי, וואהל, כהן ודבח המשיכו לקדם את תכניתם, וכן סיכמו שיעקבו אחר פרנקו וסמארה ויתנקשו בחייהם.

צוין כי ביום 25.1.2012, הצטיידו כהן ואחרים במכשירי טלפון ניידים שאינם רשומים על שם איש, ובאמצעותם עמדו בקשר זה עם זה, וכן עם מוסלי, וואהל ודבח. כהן, או מי מטעמו, רכש שני טלפונים מסוג זה, ומוסלי, וואהל ודבח רכשו שלושה טלפונים מסוג זה. נוסף על כך, מוסלי, וואהל, כהן ודבח הצטיידו במכשירי עיקוב אשר משדרים נתונים אודות מקום הימצאה של המטרה. ביום 1.2.2012 מוסלי, וואהל, כהן ודבח הסתייעו במכשירים אלה כדי לעקוב אחר פרנקו מרחוק, על-ידי הצמדת מכשיר העיקוב מתחת לפגוש האחורי ברכבו של פרנקו. ביום 2.2.2012, דבח עדכן את מוסלי, וואהל ועד המדינה, כי מכשיר העיקוב הוצמד לרכבו של פרנקו בהצלחה, והוסיף כי: "הרצח של אבי דוד לא היה לחינם". במהלך חודש פברואר 2012, ביצעו מוסלי, וואהל, כהן ודבח, או מי מטעמם, מספר פעולות עיקוב אחר הרכב אליו הוצמד המכשיר, במסגרת פגישות שהתקיימו במהלך חודש פברואר בתל-אביב, בנוכחותם של מוסלי, וואהל, כהן, ש', עד המדינה, ושני אחרים שזהותם אינה ידועה. במהלך חודש פברואר, המשיכו מוסלי, וואהל, כהן ודבח לקדם את תכניתם, במסגרת פגישות תכופות בהרכבים שונים, וכן כשהם עושים שימוש ברכב שנגנב, והכל על-מנת לשמור על חשאיות.

6. ביום 20.2.2012, הצטיידו כהן ו/או אחרים בשני אקדחים, וכן במחסניות ובכדורים. כהן יצא באותו יום ממלון מיאמי שבתל-אביב לכיוון רח' האיריס 16 בראשון לציון, שהוא מקום מגוריו של סמארה. באותה עת, כהן עמד בקשר עם אחד אחר, וזאת באמצעות מכשירי הקשר שנרכשו על ידי המשיבים כחודש לפני כן, כמתואר לעיל. בסמוך לשעה 18:45, התמקם כהן בקרבת מקום מגוריו של סמארה, ובסמוך לשעה 19:20 הגיע כהן עם שניים אחרים ברכב הגנוב למקום מגוריו של סמארה, כאשר הם רעולי פנים. פרנקו וסמארה הגיעו באותה עת למקום מגוריו של פרנקו ברכבו של פרנקו, אליו הוצמד מכשיר העיקוב. בעת שחנה רכבו של פרנקו, ובעוד הרכב מונע, ירו כהן והאחרים לעבר פרנקו וסמארה מספר קלעים, כאשר אחד האחרים שפעלו עם כהן יצא מהרכב הגנוב וירה בפרנקו ובסמארה מקרוב, ופגע, בין היתר, בראשם. יריות אלו גרמו לפרנקו ולסמארה פגיעות אנושות ומותם נקבע במקום.

מיד לאחר הירי, בשעה 19:26, התקשר כהן במכשירי הקשר ותיאם את דרך המילוט ממקום האירוע. במסגרת המילוט, השליכו השלושה את האקדחים לצד הדרך, ובהמשך הציתו את הרכב הגנוב, במטרה לטשטש את זהותם. בשעות שלאחר הרצח של פרנקו ושל סמארה, נפגשו מוסלי, דבח, מימון ואחרים עם וואהל על-מנת למסור עדכונים אודות הרצח.

האישום השלישי

7. האישום השלישי (מיוחס לוואהל, למימון ולשי אשולי) נסב על קשירת קשר לרצח חסין. כאמור, לאחר הרצחו של דוד, החליטו מוסלי, וואהל, מימון ושי אשולי לנקום את מותו, ולשם כך, על-פי כתב האישום, קשרו ביניהם ועם אחרים קשר לגרום למותו של חסין. ביום 24.12.2011, זימנו מוסלי ווואהל את עד המדינה ואת ש' לפגישה בקניון עזריאלי בתל-אביב, במהלכה הביעו מוסלי ווואהל את רצונם שעד המדינה ו-ש' ירצחו את חסין באמצעות רובה צלפים. במסגרת זו, ש', עד המדינה ומימון היו אמורים לנסוע לביתו של חסין ולירות בו כשייצא למרפסת ביתו. מימון היה אמור לספק ל-ש' ולעד המדינה מידע אודות תנועותיו של חסין, ושי אשולי היה אמור לספק את הרובה לשם ביצוע התכנית.

מימון, ש' ועד המדינה ביצעו מספר פעולות הכנה על-מנת להוציא את תכניתם לפועל, ובמסגרת זו נסעו מספר פעמים לביתו של חסין על-מנת לערוך תצפית על מרפסת דירתו. לתצפיות אלה יצאו השלושה ממסעדת "פינת הקבב", בה גם השאירו את הטלפונים הניידים.

ביום 28.12.201, מסר שי אשולי לידי עד המדינה את רובה הצלפים. באותו ערב הגיע מוסלי לביתו של עד המדינה, על-מנת לוודא כי הרובה הועבר כפי שתוכנן. זמן קצר לאחר מכן, במועד שאינו ידוע למבקשת, נסעו עד המדינה, ש' ומימון לביתו של חסין, כשברשותם רובה הצלפים. עם הגעתם, התמקמו השלושה מול הבניין בו מתגורר חסין, ובחנו את האפשרות לירות לעבר מרפסתו של חסין ממקום הימצאם, אך משראו שהדבר אינו אפשרי, שבו השלושה חזרה לתל-אביב. בסמוך לאחר מכן, נפגשו מוסלי, מימון, עד המדינה, ש' ושניים נוספים מאחורי מסעדת "פינת הקבב", ושם ידע עד המדינה את מוסלי כי ביצוע התכנית כמתוכנן אינו אפשרי, וזאת בשל הפרשי גובה בין הבניין בו נמצא חסין לבין הווילה שמהגג שלה ערכו השלושה תצפית. לדבריו של עד המדינה, מוסלי הגיב לעדכון זה במילים "נזין אותו בדרך אחרת".

האישום הרביעי

8. האישום הרביעי (מיוחס לרועי אשולי וליום טוב) עוסק בסחיטה של רונן תמר (להלן: תמר). על-פי המתואר בכתב האישום, עובר לחודש נובמבר 2011, קשרו רועי אשולי, יום טוב, עד המדינה ו-ש' קשר לסחוט את תמר ולגרום לו לשלם ל-ש' ולעד המדינה כספים ש-ש' ועד המדינה טענו שמגיעים להם משותפו של תמר, שי דעול, שנרצח ביום 5.10.2011. צוין כי עד המדינה ו-ש' פנו לתמר לפני כן בדרישה לתשלום הכספים, אך תמר סירב לדרישה זו. משכך, רועי אשולי, יום טוב, עד המדינה ו-ש' נפגשו מספר פעמים, ובמהלך פגישות אלה סיכמו כי הם יניחו מטען בפתח הבניין בו מתגורר תמר, על-מנת לגרום לתמר לשלם את הכספים שהוא חייב ל-ש' ולעד המדינה, לטענתם. לשם כך, הכינו ש' ועד המדינה מטען, אשר הורכב מצינור מתכת והכיל חומר נפץ, ובכוונו להמית אדם או להזיק לו.

ביום 5.11.2011, בסמוך לשעה 23:00, הגיעו ש', עד המדינה, רועי אשולי ויום טוב לבניין בו התגורר תמר בחולון, כשהם מצוידים במטען האמור. רועי אשולי, יום טוב, עד המדינה ו-ש' החליטו להניח את המטען בלובי, לאחר שרועי אשולי ויום טוב ערכו סיור מקדים בבניין לצורך איתור מקום מתאים למקם את המטען. ש' ועד המדינה הניחו את המטען בפתח הלובי והציתו את פתיל המטען, בעוד שרועי אשולי ויום טוב המתינו ברכב. מיד לאחר מכן, נמלטו ארבעתם מן המקום. דקות לאחר מכן התפוצץ המטען, וכתוצאה מכך נגרם נזק לבניין. לאחר מספר ימים, בעקבות אירוע זה, נערכה פגישה בין תמר לבין ש', עד המדינה, רועי אשולי ואחרים, ובמסגרתה מסר תמר את רכבו לידי עד המדינה ולידי ש', וכן התחייב לשלם לעד המדינה ול-ש' סכום כסף נוסף של 50,000 ש"ח.

האישום החמישי

9. עניינו של האישום החמישי (מיוחס למימון) בדקירתו של מנחם בן מוחא (להלן: בן מוחא). כעולה מכתב האישום, ביום 6.9.2011 בשעה 1:30, או בסמוך לכך, שהה מימון במועדון הימורים בראשון לציון (להלן: המועדון), שם שיחק "פוקר". כאשר החל מימון להפסיד כסף במשחק, הוא כעס והחל להתפרע, וכן הפך שולחנות קלפים במקום. זמן קצר לאחר מכן, יצאו מימון ואחר נוסף

(שזהותו אינה ידוע למבקשת) למסדרון המוביל מן המועדון החוצה, שם פגשו את בן מוחא, שבאותה עת הלך לכיוונם. מימון החל לתקוף את בן מוחא באמצעות חפץ חד, וגרם לבן מוחא פציעות בבית שחיו השמאלי ובגבו העליון. כתוצאה מכך, נזקק בן מוחא לטיפול רפואי בבית החולים.

האישום השישי

10. האישום השישי (מיוחס ליום טוב) מתייחס לפרשת שוד של חלפן. משה שלום (להלן: המתלונן) הוא חלפן כספים, אשר בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, נהג להמיר כספים באופן קבוע בתחנה להמרת מטבע ("צ'ינג"), (להלן: התחנה) של משה אלקובי (להלן: אלקובי) בתל-אביב. ביום 6.9.2011, בשעות הבוקר, קבע המתלונן עם אלקובי כי יגיע אל התחנה בשעות הצהריים על-מנת להמיר סך של 200,000 דולרים אמריקאים למטבעות ישראלים. סמוך לשעה 14:45, הגיע המתלונן לתחנה, כשברשותו סכום הכסף האמור, ושהה בתוך התחנה עד השעה 15:50 לערך. המתלונן יצא מהמקום כשהוא אוחז בידו שקית ניילון המכילה 720,000 ש"ח מחולקים לשטרות בסכומים שונים.

עם יציאתו של המתלונן אל הכביש הסמוך לתחנה, הגיח יום טוב בריצה מאחורי המתלונן, וחטף מידו של המתלונן את שקית הניילון, בכוונה לגנוב את תכולת השקית. בהמשך, עלה יום טוב על אופנוע בו נהג ש', אשר המתין לו בקרבת התחנה, והשניים נמלטו מהמקום, כשברשותם שקית הניילון שנטל יום טוב מהמתלונן. ש' ויום טוב נסעו לביתו של ש', וקראו לעד המדינה להגיע למקום. משהגיע עד המדינה, חילקו השלושה את השלל, כך שכל אחד קיבל סך של 160,000 ש"ח לידיו. יום טוב מסר את יתרת הכסף לגורמים שזהותם אינה ידועה למבקשת.

האישום השביעי

11. האישום השביעי (מיוחס לרועי אשולי) עוסק בהדחה בחקירה. מכתב האישום עולה כי ביום 5.4.2015 נעצר רועי אשולי במסגרת חקירת משטרה בפרשה דנא. ביום 20.4.2015 נערך עימות בין רועי אשולי לבין עד המדינה בתחנת המשטרה, שבמהלכו פנה רועי אשולי לעד המדינה ואיים אליו באומרו, "יש לך ילדים, אתה לא מפחד עליהם?", וכן "חכה חכה, יש לי משהו בן זונה בשבילך." צוין כי דברים אלה נאמרו על-מנת להניא את עד המדינה מלמסור הודעה על-פי דין.

הליכי מעצר

12. בד בבד עם הגשת כתב האישום, ביום 11.5.2015, הגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי בקשה לעצור את כל המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. נטען בבקשה, כי קיימות ראיות לכאורה כלפי כל אחד מהמשיבים, אשר מבססות את העובדות שפורטו לעיל. עוד נטען, כי כלפי המשיבים 1-4 קמה חזקת מסוכנות סטטוטורית, בהתאם לסעיפים 21(א)(1)(ג) ו-21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, מחמת השתתפותם הממושכת בחבורה מאורגנת אשר נועדה לביצוע פעולות פליליות באופן שיטתי. על כן, נטען, נשקפת מהמשיבים מסוכנות רבה. המבקשת הוסיפה, כי מחומר הראיות עולה שפעולות המשיבים בוצעו באופן מאורגן ושיטתי, במסגרת היררכית מובהקת, כפי שפועל ארגון פשיעה, וזאת על-אף שלא מיוחסות למשיבים עבירות על-פי חוק המאבק בארגוני הפשיעה, התשס"ג-2003. כמו כן, נטען כי יש להותיר את המשיבים במעצר מאחר שקיים חשש ממשי לשיבוש הליכי

משפט מצדם, בדרך של הפעלת לחץ ואמצעים אלימים על עדי התביעה שיש בעדויותיהם כדי להפליל את המשיבים. בהקשר זה, צוין כי טרם נעצרו כל המעורבים באירועים המפורטים בכתב האישום.

13. ביום 11.5.2015 התקיים דיון ראשון בבקשה בבית המשפט המחוזי, אך באי-כוחם של המשיבים ביקשו לדחות את הדיון, וזאת על-מנת ללמוד את חומר החקירה רב ההיקף, בציינם כי בשלב זה מוסכם על קיומו של "ניצוץ ראיתי". הדיון בבקשה נדחה מעת לעת, ולמעשה, עד היום לא ניתנה החלטה בבקשה (למעט בעניינו של המשיב 4, כמפורט להלן) נוכח אי העברת מלוא חומרי החקירה לבאי-כוח המשיבים. נכון להיום, קבוע מועד לדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים ליום 18.5.2016.

בדיון שהתקיים ביום 21.1.2016, ביקש בא-כוח המשיב 4 להגיש "סיכום ראיות" בכתב מטעמו, ובהחלטת בית המשפט מיום 7.2.2016 נקבע כי קיימת תשתית ראיתית להוכחת אשמתו של המשיב 4, וכי נשקפת ממנו מסוכנות רבה. משכך, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב 4 עד תום ההליכים נגדו. כאמור, לגבי כל יתר המשיבים לא ניתנה עד כה החלטה בבקשה למעצרם עד לתום ההליכים, ולפיכך טרם נקבע האם בידי המבקשת ראיות לכאורה להוכחת המיוחס להם.

14. עוד יצוין, כי משעמדו לחלוף תשעה חודשים מיום מעצרם, הגישה המבקשת בקשה לבית משפט זה להאריך את מעצרם של המשיבים במאה וחמישים ימים. ביום 1.2.2015 החליט בית המשפט העליון (השופטת ד' ברק-ארז), בהסכמת באי-כוח המשיבים, על הארכת מעצרם של המשיבים בשישים ימים, החל מיום 11.2.2015 או עד למתן פסק דין בעניינם, לפי המוקדם (בש"פ 735/16).

מהלך הדיונים בתיק העיקרי

15. הדיון הראשון בתיק התקיים ביום 18.5.2015, ועד היום התקיימו בתיק העיקרי, ובכלל זה בבקשות באי-כוח המשיבים לעיון בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ), המתבררות בפני ראש הרכב השופטים הדין בתיק העיקרי, כב' השופטת ש' דותן, 11 דיונים.

בהחלטת כב' השופטת ש' דותן מיום 5.4.2016 נקבע כי נוכח ליקויים בהעברת חומרי חקירה לבאי-כוח המשיבים, תחילת שמיעת ההוכחות בתיק תידחה ליום 7.9.2016, ולא תתקיים בחודש מאי 2016, כפי שנקבע קודם לכן. מפאת חשיבות הדברים לענייננו, אביא את ההחלטה כלשונה:

"בתאריכים 6.3.2016 ו-3.4.2016 התקיימו לפני דיונים בבקשת הסנגורים לקבלת חומר חקירה, על פי הוראת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. בסיומו של הדיון בתאריך 6.3.2016 הסתבר כי רשימת חומרי החקירה, אשר הועברה לידי הסנגוריה, לוקה בחסר (בלשון המעטה). מאחר שעסקין בתיק רחב היקף, הכולל עשרות קלסרים ומאות רבות של תקליטורים, ראיתי חשיבות רבה במסירת רשימה, שתאפשר לסניגורים לבדוק אם חומר החקירה הועמד לרשותם במלואו. לאור האמור לעיל נאלצתי לקבוע מועד נוסף לדיון בבקשה. למרבה הצער, הסתבר כי חומרי חקירה נוספים המשיכו לזרום את הסניגורים ורשימה, אשר לגביה

נטען כי היא מעודכנת, הוגשה כיומיים לפני מועד הדיון.
עוד הסתבר כי, למרות הצהרת ב"כ המאשימה, מיום 17.12.15, לפיה כל חומר החקירה הועבר לסניגוריה, נותרו עדיין שני תקליטורים שטרם נמסרו (לגרסת התביעה).
זה המקום לציין כי בהמשך להצהרת ב"כ המאשימה, מיום 17.11.15, ולפיה כל החומר נמסר "למעט עמדה אחת (של האזנת סתם ש.ד.) שחסרים בה מספר מצומצם של שיחות" ... הועברו לסניגורים מאות תקליטורים ומספר רב של קלסרים.
לאור האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי יש לבדוק לעומקן את טענות הסניגורים על חוסרים מהותיים של חומרי חקירה.
מכיוון שהדיון התנהל בהקלטה, ומכיוון שטרם הוגשו לי כל חומרי החקירה במחלוקת ורשימות הסניגורים באשר לחומרים החסרים, לאחר השלמות שנערכו בימים האחרונים, ומאחר שמדובר בכתב אישום מופלג בחומרתו המחייב לאפשר לסניגורים הכנה מעמיקה של חקירת עד המדינה, החלטתי לבטל את ישיבות ההוכחות שנקבעו החל מחודש מאי 2016.
ההוכחות ישמעו החל מיום 7.9.16 בימים ב', ד' ו-ה' בשבוע בשעה 09:00" (ההדגשות במקור, צ.ז.).

הנה כי כן, מההחלטה עולה בבירור כי עמדת בית המשפט המחוזי, אשר בפניו נפרשו מלוא הנתונים הנוגעים לסוגית העברת חומרי החקירה לעיון ההגנה, היא, כי התנהלות המבקשת בעניין זה גרמה להימשכות ההליך עד כה וכי הדיווחים שנמסרו מעת לעת בעניין זה לבית המשפט התבררו כלא מדויקים (בלשון המעטה). לצורך ההחלטה דנא איני סבור שנוכח שביט משפט זה יבחן את הדברים בעצמו ואין כל סיבה שלא לאמץ את הערכת בית המשפט המחוזי בעניין. על כן איני מקבל את טענות המבקשת שאין עולות בקנה אחד עם המשתמע מהחלטתו הנ"ל, והחלטות אחרות, של בית משפט קמא.

הבקשה דנא

31. במסגרת הבקשה, טוענת המבקשת כי מסוכנותם של המשיבים נלמדת מהמעשים המיוחסים להם, כפי שתואר לעיל, ושחרורם ממעצר עלול, במידה רבה של וודאות, לסכן את הציבור. המבקשת מדגישה, כי מדובר בשורה ארוכה של מעשים חמורים ביותר, כאשר חלק מן המשיבים מואשמים בעבירות רצח. יתר על כן, לחובת כל אחד מהמשיבים עבר פלילי, המעיד גם הוא על מסוכנותם. עוד נטען בבקשה, כי חומרת העבירות והעונשים הכבדים שצפויים למשיבים, באם יורשעו במיוחס להם, מקימים חשש מפני הימלטותם מאימת הדיון, וכי קיים אף חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט ופגיעה בראיות, וזאת בדרך של השפעה על עדי התביעה, וכן בדרך של פגיעה בעדי התביעה שיש בעדויותיהם להפליל את המשיבים.

בדיון שנערך בפניי ביום 10.4.2016 הוסיפה באת-כוח המדינה כי החומרים שטרם הועברו לבאי-כוח המשיבים אינם רבים. באת-כוח המדינה מסרה כי תבקש להקדים את מועדי שמיעת ההוכחות, ולו באופן חלקי. עוד נטען, כי עיקר חומר הראיות, לפחות מבחינת מהות הדברים, הועבר לידי ההגנה סמוך לאחר הגשת כתב האישום, כאשר החומרים הנוספים שהועברו מאוחר יותר אינם מתייחסים, בעיקרו של דבר, לליבת הראיות. כפי שנמסר על-ידי באת כוח המבקשת, בתחילה נמסרו לעיון ההגנה 25 קלסרים ובהמשך הועברו עוד 26 קלסרים. יצוין כי באי כוח המשיבים הדגישו כי חלק ניכר מהמסמכים צולמו משני צדי הדף, כך שבפועל ההיקף גדול יותר.

יזכר כאן, כי בא-כוח המשיב 3, עו"ד שפטל, הזכיר בטיעונו כי בתחילה הועברו לעיון ההגנה כ-300 דיסקים, ובהמשך הועברו עוד כ-500 דיסקים. ואכן, אין כל ספק כי בתיק זה מדובר בחומר רב ביותר. המבקשת הוסיפה וציינה כי החומר הרב חייב בחינת חומרים חסויים, מיונם וסיווגם, וכן תמלול חקירות ממושכות ורבות שנעשו בהקלטה, מהלכים שנמשכים זמן רב. עוד צוין, כי המבקשת ראתה לנכון להיענות לחלק ניכר מעתירת המשיבים לעיון בחומרי חקירה, שהוגשה בגדר הוראת סעיף 74 לחסד"פ (עדיין לא הסתיים הדיון ביחס לחטיבות חומר אחרות, לגביהן קיימת מחלוקת).

32. באי-כוח המשיבים טענו כי יש לדחות את בקשת המדינה להארכת מעצרם של המשיבים. נטען כי יש לתת משקל משמעותי לחלוף הזמן מאז מעצרם, כמו גם לעובדה שטרם נקבע כי קיימות ראיות לכאורה בעניינם (למעט בעניינו של המשיב 4). במצב דברים זה, ונוכח העובדה שלעת הזו טרם הושלמה העברת חומרי החקירה לידי הסנגורים, ושמיעת ההוכחות בהליך העיקרי צפויה להתחיל רק בעוד כחמישה חודשים, נטען כי הארכת מעצרם של המשיבים תפגע בזכויותיהם באופן שאינו מידתי. הודגש, כי קבלת הבקשה פירושה המעשי הוא שהמעצר יוארך עוד מספר פעמים, לפחות עד לתחילת שמיעת ההוכחות, וכי נוכח הצפי הסביר לגבי הימשכות ההליך, ברור כבר עתה כי תידרשנה הארכות מעצר רבות ביותר עד שניתן יהיה לצפות את מועד סיומו. עוד נטען כי המשיבים זכאים ליהנות מחזקת החפות, בעיקר בשלב זה בהליך, בו טרם ניתנה החלטה בעניין קיומן של ראיות לכאורה. באי-כוח המשיבים עמדו על כך שקיים עוד חומר חקירה רב שטרם הועבר לרשותם (חלקו נתון במחלוקת שטרם הוכרעה בגדר ההליך המתנהל על-פי הוראת סעיף 74 לחסד"פ), וכי ההליך צפוי להימשך גם בשל כך. עוד צוין, כי כשיושלם ההליך לקבלת חומרי החקירה במלואם, יהיה צורך לדון בעתירות המשיבים לגילוי ראיות שהוצאה לגביהן תעודת חיסיון. גם מהיבט זה ההליכים המקדמיים צפויים להימשך פרק זמן לא קצר, מה שמעמיד בספק את האפשרות להתחיל בשמיעת המשפט בספטמבר הקרוב. כן נטען, כי בהתנהלות המדינה נפלו פגמים רבים לאורך ההליך, ובעיקר בכל הנוגע למסירת חומרי החקירה לבאי-כוח המשיבים. בשם המשיבים נטען גם כי ברור שחומרי חקירה מסוימים, שאמורים היו להימצא בידי המבקשת, לא הועברו עד כה לידי ההגנה ויתכן שחלק מחומרים אלה אבדו, מה שמקשה על ניהול ההגנה. בהקשר זה נזכר, כדוגמה, כי עד המדינה התבטא בשלב מסוים שאין הוא מוכן למסור עדות בעניין האישום השני, אך נראה ש"שוכנע" לעשות כן בסופו של דבר, אלא שהראיות הנוגעות לכך אינן בידי ההגנה.

בא-כוחם של משיבים 5-6, עו"ד נוי, טען, כי ההודעה הראשונה שמסר עד המדינה ניתנה באוגוסט 2013 והמשיבים נעצרו באפריל 2015. בנסיבות אלה היה מקום לצפות שהמעצרים והגשת כתב האישום יבוצעו רק לאחר הכנת כל חומרי החקירה לשם העתקתם על-ידי ההגנה ולאחר סיום הכנת התיק לצורך ניהול המשפט, ואין להשלים עם כך שהמהלכים לאיסוף מלוא החומר נמשכו עוד זמן רב לאחר הגשת כתב האישום. ככל שהמבקשת לא היתה ערוכה לניהול משפטים של המשיבים סמוך לאחר מעצרם, היה עליה לדחות את מועד המעצר.

הסנגורים הציגו לעיון החלטות של בית משפט זה אשר הורה על בחינת אפשרויות לשחרורם ממעצר, ואף הורה על שחרורם ממעצר, של נאשמים שהאשמו בעבירות חמורות (לרבות רצח) ואשר משפטם לא התקדם בקצב הראוי מסיבות שונות, וטענו כי עניינם של המשיבים מתאים לכך אף מקל וחומר נוכח עוצמת מחדלה של המבקשת בנושא העברת חומר החקירה ואי תחילת המשפט על אף חלוף זמן רב מאז הגשת כתב האישום (ראו, למשל: בש"פ 1826/16 מדינת ישראל נ' פלוני (16.3.2016); בש"פ 148/15 מדינת ישראל נ' ג'בארין (19.4.2015); בש"פ 4744/15 מדינת ישראל נ' ג'בארין (20.9.2015); בש"פ 10697/02 מדינת ישראל נ' ישיב (24.12.2002); בש"פ 2970/03 מדינת ישראל נ' נסראלדין (2.4.2003)).

לבסוף, טענו באי-כוח המשיבים לעניין המסוכנות המיוחסת לכל אחד מהמשיבים. בגדר כך הצביעו הסנגורים על כך שעברם

הפלילי של המשיבים, כל אחד על פי נתוניו הספציפיים, הוא בעיקרו רחוק (למצער כשמדובר בהרשעות בעבירות המצביעות על מסוכנות). באי-כוח המשיבים 5-7 עמדו על חלקם החמור פחות של מרשיהם במסכת המעשים המתוארת בכתב האישום, כאשר בגין העבירות המיוחסות להם ניתן היה להעמידם לדין בבית משפט השלום. לגבי משיבים אלה נטען כי הותרתם במעצר פרק זמן כה ממושך אינה בגדר הסביר.

לעניינו של המשיב 6 נטען למצב בריאותי חריג הנובע מהיותו קטוע רגל, והוגשו מסמכים רפואיים.

בדין נמסר כי המשיב 8 מסכים להארכת מעצרו נוכח העובדה שהוא מרצה עונש מאסר.

דיון והכרעה

33. ככלל, שאלת קיומן ועוצמתן של ראיות לכאורה אינה אחד השיקולים שבית משפט זה שוקל בדין בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. זאת, משום שנקודת המוצא של הדיון בבקשה מהסוג האמור היא, כי התנאים הבסיסיים האמורים להתקיים לצורך קבלת החלטה בדבר מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים - קיומה של עילת מעצר וקיומן של ראיות לכאורה - מתקיימים. לפיכך, בבקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים, בית המשפט אינו בוחן, ככלל, את דבר קיומן של ראיות לכאורה כנגד הנאשם, אלא מתייחס להתמשכות ההליכים בתיק אל מול מסוכנות הנאשם, תוך בחינת מכלול הנסיבות הקשורות לניהול המשפט (בש"פ 4849/05 מדינת ישראל נ' פלד (17.6.2005)). אלא שבענייננו, כאמור, נקודת המוצא שונה, שכן טרם התקיים דיון מהותי בשאלת קיומן של ראיות לכאורה וטרם ניתנה החלטה מהותית בבקשת מעצרו של המשיבים עד תום ההליכים נגדם.

להשקפתי, קיים קושי להשלים עם המציאות המתוארת לעיל. בית משפט זה עמד כבר מספר פעמים על כך שתפקידו של בית משפט הדן בבקשה למעצרו של נאשם עד תום ההליכים נגדו לקבל החלטה בתוך זמן סביר, ועל הבעייתיות הרבה במצב בו מוגשת בבקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים כאשר טרם ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בבקשת המעצר ובשאלת קיומן של ראיות לכאורה (ראו: בש"פ 2151/12 מדינת ישראל נ' דרי, פסקה 12 (5.4.2012); בש"פ 10207/09 מדינת ישראל נ' סבן, פסקה 8 (28.12.2009)).

על אף האמור, באי-כוח הצדדים הציגו מצב זה כ"גזירת גורל" הנובעת מהיקפו הרחב של התיק ומהתמשכות הליכי העברת חומרי החקירה לעיון הסנגורים. לכשעצמי, אני סבור כי הדבר הוא כורח המציאות, גם בנסיבות הנזכרות. שכן, בשונה מהאפשרות להתחיל את שמיעת ההוכחות וחקירת העדים בתיק העיקרי, אשר מותנית במידה רבה בכך שבפני המשיבים ובאי-כוחם יעמוד חומר החקירה הרלוונטי במלואו (או כמעט במלואו) כדי שיוכלו לנהל הגנתם כראוי, הרי שלשם קיום דיון בבקשת המעצר עד לתום ההליכים, ניתן להסתפק בהעברת מרבית חומר החקירה לידי הסנגורים, הגם שטרם התבררו מלוא הטענות בדבר חוסרים בהעברתו (יש הסוברים כי במקרים המתאימים גם ההליך העיקרי יכול להתקדם טרם שניתנו החלטות בבקשות להעברת חומרי חקירה נוספים או להסרת חסיונות, ראו: עמדת השופט י' עמית בבש"פ 120/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.2.2010); לדעה אחרת, לפיה יש לעיתים קושי בהתנהלות במקביל, ראו החלטתו של השופט א' רובינשטיין בבש"פ 3811/1 אגבאריה נ' מדינת ישראל פסקה י ((10.7.2012)).

ואמנם, בין הצדדים קיימת מחלוקת באשר להיקף חומר החקירה הרלוונטי החסר, ומחלוקת זו צפויה עוד להתברר טרם ייפתח משפטם של המשיבים, כפי שעולה מהחלטת כב' השופטת דותן מיום 5.4.2016 לעיל. עם זאת, נראה כי עיקר החומר הועבר לעיון באי-כוח המשיבים, ועל יסוד חומרים אלה היו הסנגורים יכולים לטעון בבקשה להארכת המעצר עד תום ההליכים, בכפוף, כמובן, לשמירת טענותיהם בעניין העברת חומרי החקירה והמשך בירורן בהליכים המתאימים. לאחר מתן החלטה בבקשת המעצר, ככל שיועברו חומרי חקירה "חדשים" לעיון המשיבים, אשר יהיה בהם, לשיטתם, כדי לשנות את התמונה הראייתית הלכאורית כפי שנקבעה, יוכלו המשיבים להגיש בקשות לעיון חוזר ולשטוח טענותיהם במסגרת זו. יובהר כי איני מתעלם מהחסרונות שיכולים להתלוות לניהול ההליך באופן האמור, אך נראה כי הקשיים והבעיות הנובעים ממעצרו הממושך מאד של המשיבים, המבוסס על קיומו של "ניצוץ ראיתי" בלבד, ומבלי שנקבעה בעניינם קיומה של עילת מעצר, עולים עליהם עשרות מונים. על בית המשפט הדין בבקשה למעצר נאשם עד לתום ההליכים לחייב קיום דיון לגופה של הבקשה גם במצב בו עדיין בפי ההגנה טענות (גם אם הן מוצדקות) בדבר אי קבלת מלוא חומרי החקירה, למצער כאשר נראה כי למרות שחלף זמן ניכר מאז הגשת הבקשה לא הסתיימה העברת חומרי החקירה. החלטה בעניין מעצר עד לתום ההליכים היא בבחינת החלטה על מתן "סעד זמני", שלעיתים מתקבלת בתנאי אי וודאות, ולעולם ניתן לשנותה כאשר מתגלות עובדות רלוונטיות חדשות. איני סבור שנכון להשעות את החלטת המעצר לתקופה של יותר משנה לאחר הגשת בקשת המעצר גם אם טרם הועבר מלוא חומר הראיות.

34. לרקע האמור, נראה כי קיימת אפשרות לקיים דיון מהותי בבקשת המעצר עד תום ההליכים ולקבל החלטה בעניינה במסגרת תקופת הארכה המבוקשת, גם אם לא נשלמה העברת חומרי החקירה. משכך, וכן משום שככלל, כאמור, שאלת קיומן ועוצמתן של הראיות לכאורה אינה חלק ממערך השיקולים בדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, לא מצאתי לתת לעובדה שטרם ניתנה החלטה בבקשה למעצרו של המשיבים עד תום ההליכים משקל מכריע בבקשה שבפניי, או להבחין לצורך הדיון בבקשה דנא בין המשיב 4 - אשר בעניינו נקבע כי קיימות ראיות לכאורה - לבין יתר המשיבים.

35. מנגד, שיקול מרכזי בבחינת בקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים הוא קצב התקדמות ההליך העיקרי. בענייננו, המדובר בתיק מורכב, הכולל מספר רב של אישומים ונאשמים, הנשען על חומר ראיתי רחב היקף. בנסיבות אלה, ברור כי התיק צפוי להימשך זמן רב, ובשלב זה (בקשה להארכת מעצר שניה), כזכור, שמיעתו טרם החלה. עם זאת, בסוג זה של תיקים, כבר נקבע בעבר, אמת המידה לבחינת התקדמות התיק "אינה בהכרח זהה לאמת המידה לבחינת קצב ההתקדמות של תיקים אחרים" (בש"פ 8840/11 מדינת ישראל נ' זגורי, פסקה 8 (13.12.2011)). ואמנם, ניתן להניח כי לו התמשכות ההליכים בעניינם של המשיבים הייתה נובעת אך מהיקפו הרחב של התיק, וקצב ניהול ההליך העיקרי בעניינם היה משביע רצון בהתחשב בהיקף זה, היה מקום לקבל את בקשת המדינה (השנייה) להארכת מעצרו ללא היסוס, לפחות בעניינם של חלק מהמשיבים אשר האישומים המיוחסים להם מלמדים על מסוכנות גבוהה במיוחד.

ואולם, אני סבור כי התמשכות ההליכים במקרה דנא אינה נובעת אך ורק מאופיו של התיק וריבוי הנאשמים והאישומים הכלולים בו. למעשה, נראה כי הליקויים השונים שנפלו באופן ובקצב העברת חומרי החקירה, כעולה מהחלטת כב' השופטת דותן מיום 5.4.2016, כמו גם העובדה שטענות הסנגורים בהקשר זה טרם התבררו במלואן, צפויים לעכב עד מאוד את תחילת שמיעת ההוכחות בתיק העיקרי, ובפועל, שמיעתן כבר נדחתה בכארבעה חודשים, כפי שנקבע בהחלטה האמורה. כפי שצינתי לעיל, תחילת שמיעת ההוכחות וחקירת העדים מותנית, במידה רבה, בהעברת חומר החקירה במלואו למשיבים ולבאי כוחם, על מנת שיוכלו לנהל את הגנתם כראוי וכדי שההליך יהיה הוגן. כל עוד נותרו מחלוקות טעונות בירור באשר לחוסרים מהותיים בחומרי החקירה שהועברו לסניגורים, ברור כי המשפט אינו יכול להתחיל, וזאת ללא קשר ישיר להיקף התיק. לכך, כאמור, יש לתת משקל רב בעת בחינתה של בקשת המדינה להארכת מעצר נוספת, בעיקר נוכח התנהלותה בהעברת חומרי החקירה לעיונם של באי-כוח המשיבים. על כך עמדה

השופט מ' נאור בבש"פ 8218/10 מדינת ישראל נ' פלוני פסקה 20-21 (18.11.2010):

"על כל המעורבים בהליך - שופטים, פרקליטים וסנגורים לעשות מאמץ משותף שהליכי הגילוי לא יתמשכו מעבר למידה הראויה. עיקר הנטל בעניין זה מוטל על הפרקליטות שברשותה חומר הראיות שהוא, כנראה, במקרה זה (כמו במקרים רבים אחרים) בהיקף ניכר. נדרשת הערכות מנהלית מתאימה כדי שהחומר יועבר מיד, כולו, להגנה. נדרש גם פיקוח שיפוטי הדוק ואינטנסיבי על מהלך זה. יתרה מזו, הליכי גילוי חומר חקירה והסרת חיסיון הם הליכים מקדמיים, ואין לאפשר את התארכותם במידה בלתי סבירה, בפרט לגבי עצורים. דבר זה בא לידי ביטוי בכך שלאחרונה תוקן סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 ונקבע כי ערר על החלטה לפי סעיף זה יש להגיש תוך 30 יום. המחוקק תחם בזמן את האפשרות לערור. רק במקרים חריגים ניתן להתיר בקשה נוספת לעיון בחומר בשלבים מאוחרים ...

אכן, כשם שדחיות בלתי מוצדקות בניהול ההליך על ידי ההגנה עשויות להביא להארכת מעצר במשפט שיכול היה להסתיים תוך תקופה קצרה יותר, כך עיכובים בלתי מוצדקים במסירת חומר החקירה עשויים להביא לאי העתרות לבקשה כמו זו שלפני, או אפילו לעיון חוזר בהחלטת מעצר. והכל, בלי שבתי המשפט יאפשרו ניצול לרעה של זכות העיון" (ההדגשות אינן במקור, צ.ז.).

36. ואמנם, נראה כי העיכוב במסירת חומרי החקירה לבאי-כוח המשיבים, עליו נמתחה ביקורת בהחלטת כב' השופט דותן מיום 5.4.2016, כמו גם העובדה שההליך העיקרי צפוי להימשך עוד זמן רב, ובשלב זה הוא צפוי להיפתח רק בעוד כחמישה חודשים (מועד שעוד יכול להידחות, ככל שטענותיהם הנוספות של הסנגורים בעניין גילוי חומרי החקירה יתבררו כמוצדקות), מטים את הכף לדחיית בקשת המדינה להארכת מעצרם של המשיבים. ויודגש, לא בכל מקרה בו מתעכב ההליך העיקרי בשל בקשות הנוגעות להעברת חומרי חקירה או להסרת חסיונות וגילוי ראיות מטעם הנאשמים, תימצא הצדקה לדחיית בקשות לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. כפי שציינה השופטת נאור בהחלטה המצוטטת לעיל, אין לאפשר ניצול לרעה של זכות העיון. אך בענייננו, כאמור, בקשות הסנגורים נמצאו מוצדקות בעיקרן על-ידי בית המשפט המחוזי, והתנהלות המדינה נמצאה לוקה בחסר, כעולה מהחלטת כב' השופט דותן. בנסיבות אלה, מצאתי כי המדינה היא שאחראית, במידה רבה, להימשכות ההליכים עד כה, ובכך יש, כאמור, להטות לכאורה את הכף לדחיית בקשתה להארכת המעצר. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהאישומים החמורים עד מאד המייחסים למשיבים עבירות אלימות חמורות ביותר שבוצעו במסגרת אירגונית תוך תכנון ושיתוף בין גורמים שונים, אשר לעת הזאת מבוססים על "ניצוץ ראיתי", מנסיבות ביצועם של המעשים, כמו גם מעברם הפלילי, אשר מלמדים על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מכל אחד מהם (אף כי קיימת שונות בין המשיבים השונים).

37. משכך, ברור כי שחרורם של המשיבים ממעצר בשלב זה עלול לפגוע באינטרסים ציבוריים ראשונים במעלה, ועל-כן, בסופו של יום, מצאתי לנכון להיענות לבקשת המדינה להארכת מעצרם של המשיבים בתשעים יום. עם זאת, ונוכח האמור לעיל, נראה כי יש מקום להתחיל לבחון באופן פרטני את מסוכנותו של כל אחד מהמשיבים, כמו גם את האפשרות לאיין מסוכנות זו על ידי העברת מי מהם למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני או לחלופות מעצר הדוקות.

על כן, רשאים המשיבים להגיש לבית המשפט המחוזי בקשות לעיון חוזר בהתאם לאמור, אשר, אם יוגשו ויכללו הצעות לחלופה למעצר בפועל, ייבחנו על-ידי שירות המבחן שיגיש תסקירי מעצר. עמדת שירות המבחן תעמוד בפני בית המשפט המחוזי אשר ידון עמוד 13

בבקשות לעיון חוזר (ככל שיוגשו על-ידי המשיבים), ובהחלטותיו יובאו בחשבון, בין היתר, המסוכנות הנשקפת מהמשיב הספציפי שבו מדובר לרקע עברו והמיוחס לו בכתב האישום; ההיתכנות שיהיה בכוחה של חלופת המעצר המוצעת או של מעצר בפיקוח אלקטרוני לאיין מסוכנות זו; החלטות הנוגעות לקיומן ועוצמתן של ראיות לכאורה בעניינו של הנאשם שבו מדובר - ככל שיהיו כאלה בעת מתן ההחלטה (וכאמור לעיל, ראוי שהחלטה כאמור תינתן בהקדם האפשרי ואם אכן כך יהיה, ניתן לשקול לקיים את הדיון בבקשות המשיבים לעיון חוזר במעצר רק לאחר מתן החלטה בעניין הראיות לכאורה); הנתונים האישיים שיפורטו בתסקירי המעצר; וכל שיקול נוסף שייראה לבית המשפט כשיקול רלוונטי. במסגרת זו ניתן יהיה לשקול האם ראוי לעיין בחומר שהמשיבה ביקשה להגישו במעמד צד אחד המתייחס, לכאורה, לשיקולי המעצר והשחרור (מסוכנות, חלופה וכד'), ולא, כמובן, לאישומים עצמם.

כמובן שאין לראות בהחלטתו זו, המורה על בחינת האפשרות לשחרר את המשיבים לחלופת מעצר או לעוצרם בתנאי פיקוח אלקטרוני, משום הבעת דעה לעניין עצם היתכנות הוצאתם של המשיבים, או מי מהם, מבית המעצר. בהחלט ייתכן כי תסקירי המעצר שיוכנו, כמו גם תוכן ההחלטה שתינתן בבקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים נגדם, יהיו גורמים בעלי משקל מכריע אשר ימנעו את האפשרות להוציאם מבית המעצר. כאמור, התמונה בכללותה תהיה פרושה בפני בית המשפט המחוזי אשר ידון בבקשות המשיבים לעיון חוזר - ככל שיוגשו - והוא יקבל החלטה על בסיס הנתונים שיהיו בפניו, לרבות הצפי בדבר התמשכות ההליך בעתיד והתמשכותו עד כה, כשמסור לו שיקול דעת מלא להחליט בנדון.

הנה כי כן, מצב הדברים בעניין התקדמות ההליך העיקרי מחייב, להשקפתי, להתחיל בבחינת האפשרויות לשחרור לחלופה או למעצר בפיקוח אלקטרוני. אין לחדד, המשוכה שבפני המשיבים, ובמיוחד המשיבים 1-4, גבוהה, וכלל לא ברור שהההליך שניתנת להם עתה האפשרות להתחיל בו יסתיים בתוצאה של יציאה מבית המעצר. אלא שמנגד, העובדה שחלפה שנה מאז הגשת כתב האישום ובשל אי העברת כל חומרי החקירה מועד תחילת המשפט קבוע עתה לעוד חמישה חודשים, בצירוף הצפי שהמשפט יימשך פרק זמן ממושך (ולו נוכח מספר העדים, מספר הנאשמים ומספר האישומים) - כל אלה מחייבים תחילתה של היערכות למציאת פתרונות, ככל שאלה אפשריים ביחס למשיב זה או אחר, למציאת חלופות למעצר בפועל.

ברי כי האמור לעיל אינו חל, לפחות לעת הזו, על המשיב 8, המרצה מאסר, ואשר הסכים להארכת מעצרו.

38. סוף דבר: הבקשה מתקבלת ומעצרו של המשיבים מוארך בזאת בתשעים ימים, החל מיום 11.4.2016 או עד למתן פסק ב-ת"פ 18058-05-15 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם, בכפוף לאמור בפסקה 37 לעיל.

ניתנה היום, ד' בניסן התשע"ו (12.4.2016).

ש ו פ ט